

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ» Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доцент Руда Оксана Леонтіївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	ruda@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Управління банківською діяльністю» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 18 год., самостійна робота - 108 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з такої дисциплін: «Фондовий ринок», «Фінансові інновації»

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Управління банківською діяльністю» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців фінансово-економічного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління банківською діяльністю» формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок з теорії та практики управління фінансовими потоками, активами та пасивами, прибутковістю та ризиками банку, формування у них вміння

використовувати й адаптувати отримані знання до конкретних виробничих ситуацій

Завдання вивчення дисципліни

Розкрити суть і місце банківського менеджменту в економічній системі; дати характеристику еволюції системи управління банківської системи України, а також окремих промислово розвинених країн на базі економічних теорій і закономірностей функціонування грошово-кредитної сфери економіки в процесі її історичного розвитку; проаналізувати організаційно-правові основи діяльності ланок банківської системи, грошово-кредитну політику центральних банків, діяльність комерційних банків в сучасних умовах і тенденції їх розвитку

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів,

банківської справи та страхування.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Основи банківського менеджменту	2	2	9
2	Тема 2. Стратегічний та тактичний банківський менеджмент	2	1	9
3	Тема 3. Управління капіталом комерційного банку	2	1	9
4	Тема 4. Управління зобов'язаннями комерційного банку	2	2	8
5	Тема 5. Управління активами та пасивами комерційного банку	2	2	8
6	Тема 6. Менеджмент кредитних операцій	2	2	8
7	Тема 7. Управління інвестиційною діяльністю банку та валютними ресурсами	2	2	8
8	Тема 8. Управління ризиками діяльності банку	2	2	8
9	Тема 9. Управління ліквідністю комерційного банку	2	2	9
10	Тема 10. Управління прибутком комерційного банку	2	1	10
11	Тема 11. Антикризове управління комерційним банком	2	1	11
12	Тема 12. Фінансовий моніторинг банківської діяльності	2	-	11
Разом		24	18	108

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного,

цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	33	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	45	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	15	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	15	2 рази на семестр	Тестування
Разом		108		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Базельський комітет з питань банківського нагляду URL: <http://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>

2. Банківська справа: підручник для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. І.О. Лютого К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2019. 383 с.
3. Банківський менеджмент. Навч. посіб. О. А. Кириченко І. В. Гіленко, С. Л. Роголь. 3-тє вид., перероб. і доп. К. Знання-Прес. 2004.
4. Версаль Н.І. Фінансовий менеджмент у банку: практикум. К.: ЦП «Компринт», 2015. 144 с.
5. Інструкція про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків: Затв. постановою правління НБУ від 28 серпня 2001р. № 68
6. Лачкова В.М. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посібник. Х: Видавець Іванченко І.С., 2017. 180 с.
7. Методичні вказівки з інспектування банків “Система оцінки ризиків”, затверджені постановою Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 104 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
8. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України, затверджені постановою Правління Національного банку України 02.08.2004 № 361 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
9. Мироненко М.Ю., Польова О.Л. Банки та банківська система: підручник. Вінниця. ТОВ «Меркьюрі Поділля». 2017. 416 с.
10. Офіційний сайт Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>. 45
11. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р., № 872-ХП, Уряд. кур’єр від 17 січня 2001 року.
12. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2374-III. Цінні папери України. 2001. № 21. С. 9 – 28.
13. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 серп. 2001, № 9742. Офіц. вісник України. 2001. № 10
14. Стельмах В. С. Єпіфанов А. О., Сало І. В. Контроль: інспектування, аудит, банківський нагляд : монографія. Суми : Університетська книга, 2015. 432 с
15. Фінансовий механізм управління ліквідністю банку : монографія. Суми : Університетська книга, 2015. 136 с.

Додаткова література

1. Карась О.О. Специфіка системи управління ризиками в банківській сфері. Ефективна економіка. 2015. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3917>
2. Касич А., Наумкіна І. Процеси цифровізації як невід’ємна складова сучасного банківського менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2021 (28). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-1>
3. Коваленко В. В. Діагностика кредитного ризику та його вплив на кредитну активність банків України. *Фінанси України*. 2016. № 2. С. 83-98.

4. Марценюк О.В., Руда О.Л. Буяльська В.М. Тенденції ринку банківських послуг в умовах воєнного стану та у післявоєнному відновленні України. *Агросвіт*. 2024. № 6. С. 134-142. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.6.134

5. Польова О.Л. Барда Л.В. Організація системи корпоративного управління в банківському секторі України. *Економіка та держава*. 2017. № 9. С. 34 – 38.

6. Польова О.Л., Кісик А.О. Сучасні тенденції на ринку банківських послуг в Україні. *Економіка та держава*. 2017. № 10. С. 22-28

7. Руда О.Л., Марценюк О. В. Діяльність банків в системі протидії легалізації доходів одержаних злочинним шляхом. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-129>

8. Руда О.Л. Штучний інтелект та напрями використання в банківській діяльності. *Ефективна економіка*. 2024. № 1. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.50>

9. Myronenko M., Polova O., Khaietska O., Koval N. (2018). Capitalization of banks: theory, practice and directions of ensuring. *Banks and Bank Systems*, 13(1), 173-183. Doi:10.21511/bbs.13(1).2018.16

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека економіста. URL: [http:// www.library.if.ua](http://www.library.if.ua)
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: me.gov.ua
5. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfint.gov.ua>
9. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.
10. Фінансовий ринок. URL: [http:// www.finmarket.info](http://www.finmarket.info)

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	15
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	15
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Здобувачам пропонується пройти онлайн-курси: <https://practice.privatbank.ua/>

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни